

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

BUXORO VILOYATI XALQ TA'LIMI BOSHQARMASI

**AMIR TEMUR – BUYUK SARKARDA
VA DAVLAT ARBOBI**

**respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari**

2022-yil 7-aprel

“Amir Temur – buyuk sarkarda va davlat arbobi” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Buxoro, 2022.

Tahrir hay’ati: *M.Z. Orziyev – Buxoro davlat universiteti “Jahon tarixi kafedrasi” tarix fanidan falsafa doktori (PhD)*

H.M. Kobilova – Buxoro viloyati xalq ta’limi boshqarmasi Ijtimoiy fanlar metodisti

J.L. Latipov – Romitan tuman 41-ixtisoslashtirilgan davlat umumta ’lim maktabi o ‘qituvchisi

Maqolalarda berilgan ilmiy xulosalar, qarashlar, farazlar va keltirilgan ma’lumotlar uchun mualliflar javob beradi.

Ushbu to‘plam O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi, Xalq ta’limi vazirligi, Buxoro davlat universiteti va Buxoro viloyati xalq ta’limi boshqarmasi hamkorligida “Amir Temur – buyuk sarkarda va davlat arbobi” mavzusida o‘tkazilgan konferensiya materiallaridan tashkil topgan. Konferensiya to‘plami Buxoro davlat universiteti “Jahon tarixi” kafedrasi ilmiy kengashining 2022-yil 25-martdagi 28-sonli bayonnomasi va Buxoro viloyati xalq ta’limi boshqarmasi Ijtimoiy fanlar o‘quv metodika kengashining 2022-yil 25-martdagi 2-sonli qaroriga muvofiq nashrga tavsiya etilgan.

Hurmatli ilmiy-amaliy anjuman ishtirokchilari!

Har bir xalqning o‘z sardorlari, sarbonlari, alp bahodirlari, millatparvar, vatanparvar farzandlari – sultonu podsholari bo‘ladi. Ular o‘zlarining ijtimoiy, siyosiy faoliyatlari, betakror aql-zakovatlari bilan ma’lum bir jamiyatning ham, unda yashovchi kishilarning ham taqdirini o‘zgartirib yuboradilar. O‘z xalqining, vatanining ozod va obod bo‘lishi uchun fidoyilik, jasorat ko‘rsatadilar. Shaxsiy manfaat, shon-shuhrat kabi unsurlarni keyingi o‘rinlarga surib qo‘yib, millatning dardiga darmon bo‘lib yashaydilar.

Vatanning, millatning ulug‘ farzandlari to‘g‘risida tafakkur qilganimizda ko‘z o‘ngimizda Buyuk Turon hoqoni Alp Er To‘nga, jasoratli qahramon ona To‘maris, yovqir Spitamen, sulton Jaloliddin Manguberdi, Sohibqiron Amir Temur, noyob aql-zakovat sohiblari – Alisher Navoiy, Mirzo Ulug‘bek, Zahiriddin Bobur kabi tarixiy shaxslar namoyon bo‘ladi.

O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Miromonovich Mirziyoyev sohibqiron Amir Temur tavalludiga bag‘ishlangan xalqaro ilmiy konferensiyada ma’ruza qilib: “*Amir Temurdek tarixiy shaxslarni, sarkarda va sohibqironlarni tarix taqozosi, shu zamon talablari, kerak bo‘lsa, zamon ehtiyoji hayotga olib keladi va ul zotlarning fazilat-xususiyatlarini namoyon qilishga zamin yaratadi... Kimki Amir Temur qadimiy Turkiston zaminida tasodifan paydo bo‘lgan desa, xato qiladi. Nega deganda hech narsa to‘satdan paydo bo‘lmaydi*”, – deb ta’kidlagan edi.

Haqiqatda ham ma’lum bir murakkab siyosiy vaziyatlarda xalqda o‘z sarboniga, yetakchi, dono rahbarga ehtiyoj paydo bo‘ladi. XIV asrning 50-60-yillarida Movarounnahr o‘z boshidan alg‘ov-dalg‘ovli, qattol, siyosiy parokandalik, o‘zaro kurash davrini kechirayotgan edi. Shunday murakkab vaziyatda Amir Temur o‘z hayoti uchun o‘ta xavfli, Vatani, millati uchun sharafli yo‘lni tanladi. Bu purhikmat, Olloh inoyat qilgan mustaqillik ijtimoiy, iqtisodiy, madaniy taraqqiyot, xalqaro nufuz yo‘li edi. Zero, Amir Temur dunyoga kelgan zamin qadimdan iqtisodiy, madaniy taraqqiy etgan, jahonga yuzlab ulug‘ aql-zakovat sohiblarini

bergan ulkan ma’naviy imkoniyatlarga ega bo‘lgan makondir. Shuningdek, murakkab siyosiy vaziyatlar, ijtimoiy inqirozlar holatida millatning alp o‘g‘lonlari, ulug‘ siyosatdonlar, sarkardalar Vatan farzandlari sifatida milliy g‘urur va salobat bilan kurash maydoniga chiqishlari muqarrarligi qonuniyatini ham mushohada doirasida tutishimiz zarur.

Yuqorida keltirilgan ana shu ilmiy, tarixiy haqiqat mezoniga amal qilsak, mustaqil O‘zbekiston – Amir Temur boshqargan ulug‘ Turkiston davlatining qonuniy vorisidir. Mustabid sovet “dohiyulari” “tarixning yaratuvchisi xalq, davlat boshliqlari, sarkardalar yoki alohida bir shaxslar tarixni yarata olmaydilar” degan asossiz, g‘ayri ilmiy g‘oyani targ‘ib qilgan edilar. Ammo, tarixni xalqning ijtimoiy-siyosiy faol, quvvai hofizasi baland, ma’naviy salohiyatli qatlami, olimlari, sarkardalari, davlat arboblari, mutafakkirlari yaratadilar. Sohibqiron Amir Temur o‘z xalqining yangi tarixini yaratgan buyuk davlat arbobidir.

Bugun shahrimizda Amir Temur tavalludining 686 yilligiga bag‘ishlangan **“Amir Temur – buyuk sarkarda va davlat arbobi”** mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiysi o‘tkazilmoqda. Mazkur konferensianing tashkil qilinishidan maqsad Sohibqiron Amir Temur faoliyatining ilmiy va pedagogik ahamiyatining yangi qirralarini o‘rganishdir. Konferensiya ishida yetakchi olimlar, professor-o‘qituvchilar, xalq ta’limi metodistlari, pedagoglar ishtirok etmoqdalar. O‘ylaymanki, bugungi anjumanda ham eng dolzarb masalalar va ularning yechimi bo‘yicha aniq taklif va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Barchangizga kuch-quvvat, sog‘lik-salomatlik, konferensiya ishiga muvaffaqiyat tilayman.

Nosirov Jamol Shuhratovich

Buxoro shahar hokimi

3-SHO‘BA. TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRI MADANIYATI

Raxmonov Kamol Jamolovich

*BuxDU Jahon tarixi kafedrasи
dotsenti, tarix fanlari nomzodi*

AMIR TEMUR – ILM VA FAN HOMIYSI

Annotatsiya: Ushbu maqolada Amir Temur va uning boshqaruvi davridagi ijtimoiy-madaniy hayot hamda ma’naviy taraqqiyot omillari o‘rganilgan. Temuriylar davri ilmiy va badiiy muhitining o‘ziga xos tomonlari tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: Ismoil Somoni, Amir Temur, Ibn Arabshoh, Shom (Suriya), ilm-fan, madaniyat.

Jahon sivilizatsiyasining beshiklaridan biri hisoblangan Markaziy Osiyo tarixida ilm-fan va madaniyatni davlat boshqaruvida ma’naviy ozuqa deb hisoblangan hukmdorlar juda ko‘p o‘tgan. Mintaqadagi IX-XII asrlar yuksalishining dastlabki vakili poytaxti Buxoro bo‘lgan davlat asoschisi Ismoil Somoni (849-892-907 yy) ilm fan ahllariga alohida hurmat ko‘rsatish an’anasini boshlab bergandi. Buyuk hukmdor avvalo olimlarning podshoh oldida yer o‘pib tazim qilish odatini man etdi. Ular orasidan diniy va dunyoviy ilmlarda yuksaklikka erishganlarini qadrlab “ustod” maqomini berdi. Ismoil Somoni davridan boshlab olimu-fuzalolar davlat ishlarini boshqarishda maslahatchi sifatida qatnasha boshladilar va “shayxul islom” martabasiga erishdilar. Keyinchalik esa Islom dunyosida olimlarni “donishmand” deb atash tamoyilga kirdi.

XIV-XV asrlar Turon zaminida yuz bergen yuksalish esa Sohibqiron Amir Temur (1336; 1370-1405)ning muborak nomi bilan bog‘liq. Amir Temur Movarounnahrni mo‘g‘ul bosqinchilari zulmidan ozod qildi, hozirda mavjud bo‘lgan 27 mamlakat sarhadlarini o‘zida birlashtirgan ulkan saltanatga asos soldi. Buyuk saltanatni poytaxti Samarqandni, ruhiy va ma’naviy tayanchi bo‘lgan “ikkinchi

poytaxt” Buxoroni ilm-fan markaziga aylantirishdek xayrli ishida kuch-quvvatini ayamadi. Amir Temurning tanbehlarida: “*Aqli raso va hushyor kishilardan kengashu tadbir so ‘rab, fikrini bil*”, “*Kimki oqilona gapni erlarga xos shiddat bilan so ‘zlasa ham unga qulog sol*”, “*Birovdan yomonlik axtarma aytsalar ishonma*” kabi hozirgi kunda ham o‘z ahamiyatini yo‘qotmagan qoidalar mavjudligi, bobokalonimizning o‘ta ulug‘vorligidan dalalat berib turibdi. Amir Temur o‘z avlodlari Muhammad Tarag‘ay (Ulug‘bek) va Zahiriddin Muhammad Boburlardek ilm-fan bilan shaxsan shug‘ullangan bo‘lmasa-da ilm ahliga o‘zgacha hurmat-ehtirom bilan qaragan. Ma’naviy va moddiy madaniyatining rivojlanishi quvvai hofizasi kuchli bo‘lgan shaxslar tufayli ekanliligini hukmdor chuqur idrok etgan. Shuning uchun “Temur tuzuklari”da farzand va nabiralariga o‘gitlar qilib: “Baxtli farzandlarim va qudratli nabiralarimga ma’lum bo‘lsin kim men sayyidlar, ulamo, mashoyix, oqilu-donolar, muhaddislar, tarixshunoslarni sara va etiborli odamlar hisoblab, izzatu hurmatlarini o‘rniga qo‘ydim”, – deb fikr bildiradi. Amir Temur davri tarixchisi Ibn Arabshoh o‘zining “Ajoyib ul-maqdur fi tarixi Temur (“Temur tarixida taqdir ajoyibotlari”) nomli kitobida xabar berishicha uning davrida saroyda ilohiyot olimlari, fiqhlar, riyoziyot (matematika), falakiyot (astronomiya), tibbiyot (meditsina), falsafa, tarix, musiqashunoslik, ilmu aruz fanlarining yetuk nomoyondalarini to‘plangan.

Amir Temur diniy va dunyoviy ilm ahllarining mashvarat hamda muloqotlarini uyushtirgan. Olimu-fuzalolarni suhbatga chorlagan. Hukmdor ular oldiga taxtdan tushib kelardi, ko‘p masalalarda o‘zidan boshqacha fikrlaydigan mashoyixlarga sovg‘a-salomlar ulashgan. Uning faoliyati asosan saltanatni boshqarishi, harbiy safarlar bilan bog‘liq bo‘lsa-da, vaqt vaqt bilan donishmandlar suhbati orqali turli ilmlardagi yangiliklardan xabardor bo‘lardi.

Ibn Arabshoh Amir Temur xislatlari haqida yozar ekan: “*U tabiatan masxaraboz va shoirlarni yoqtirmas, aksincha olimlarni o‘ziga yaqin tutardi*”, – deb fikr bildiradi. Uning saroyida ilohiyot olimlari Jaloliddin Ahmad al-Xorazmiy, Mavlono Ahmad, fiqh olimlari Abdulmalik, Isomiddin va Shayx Shamsuddin Muhammad Jazoiriy, musiqashunoslar ota-bola Abdulqodir Marog‘iy va Sadriddin

Marog‘iy, musiqashunos Ardascher Changiy, shuningdek, faylasuflar Sa’duddin Taftazoniy va Mirsaid Sharif Jurjoniy, rassomlar Pir Ahmad Bog‘i Shamoliy, Abdulkay Bag‘dodiy, tarixchilar Sharafuddin Aliyazdiy, Nizomuddin Shomiy, Ibn Arabshox, Hofizu Abro‘ (xullas, bu ro‘yxatni davom ettirish mumkin) kabi mashhur yuzlab olimlar faoliyat yuritgan. Ilm fan egalarining barchasiga hukmdor o‘z darajalariga qarab mavqe va martabalar berib qo‘yan, ularga yetarlicha maosh belgilangan. Sohibqiron Amir Temur qaysi o‘lkaga qadami tegmasin, u yerlardan dunyoviy ilm egalarini o‘zi bilan saltanat poytaxti Samarqandga olib kelgan. 12 yashar bolaligida Shom (Suriya)dan Samarqandga keltirilgan Ibn Arabshoh ham Amir Temurga nisbatan bir oz adovati bo‘lsa-da u haqida xolisona fikr yuritib ijobiy fikrlar yazgan. Ulug‘ bobokalonimizning maqsadi bunyodkorlik ezgulik va adolatga yo‘g‘rilganligi tufayli tarixchi haqiqatdan ko‘z yuma olmagan. Buyuk Temurning hayotidagi shiori: “Adovat emas, adolat kerak”, – degan tamoyilga tayanganligi bu borada etiborga loyiqidir. *“Temur olimlarga mehribon bo‘lib sayyid shariflarni o‘ziga yaqin tutardi. Ulamo va fozillarga to‘la izzat ko‘rsatib, ularni har qanday kimsadan tamom muqaddam ko‘rardi. Ularning har birini o‘z martabasiga qo‘yib izzat-ikromi va hurmatini unga ochiq izhor qilardi. Ularga nisbatan o‘z muruvvati bisotini yozar ediki, bu muruvvati uning haybati bilan aralash edi. Ular bilan mazmunli bahs ham yuritar ediki, bahsida insofu himmat bo‘lar edi. Uning lutfi qahri ichiga qorilgan bo‘lib, qo‘rsligi ezguligi orasiga qo‘shilgan edi”*, – deb yozib qoldirgan Ibn Arabshoh. Qur’oni Karimni yod bilgan, ushbu muqaddas kiitobdagagi 754 bor “ilm” so‘zining takrorlanishini vujudiga singdirib, qalb zikriga aylantirgan, yoxud hadisi – sharifdagi “olimlar – payg‘ambarlarning izdoshlaridir”, – degan aqidaga amal qilgan hukmdor bundan boshqacha bo‘lishi mumkin emasdi. Sohibqiron Amir Temur turkiy, fors, arab tillarini yaxshi bilganligi, ilm-fan va ma’naviyat darg‘alarining suhbatidan bahramand bo‘lishi tufayli o‘sha davr tarixchilarining yozishicha uning majlislarida mashvaratlarida uyatsiz gaplar, qon to‘kish, asir olish, g‘orat qilish va ayollar xususida haqoratli so‘zlar hech qachon aytilmagan.

Ilm-fan hamda madaniyat homiysi, ma’naviyat timsoli, xalqimizning faxri va g‘ururi bo‘lgan Sohibqiron Amir Temurning ruhi barchamizni qo‘llashini yaratgandan so‘rab qolamiz.

Turdiyev Bexruz Sobirovich

Buxoro davlat universiteti “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi” kafedrasi f.f.f.d. (PhD), bekhruz0302@gmail.com

AMIR TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRIDA JAMIYAT IDEOSFERASIDAGI O‘ZGARISHLAR

Annotatsiya: Mazkur maqola Amir Temur va temuriylar davrida jamiyat ideosferasidagi o‘zgarishlar masalasiga bag‘ishlanib, uning jamiyat taraqqiyotidagi roli ilmiy tahlil etilgan. Bu borada Amir Temurning “Temur tuzuklari”dagi asaridagi hayotbaxsh g‘oyalari, Mirzo Ulug‘bekning bu boradagi hissasi, davlat arbobi Alisher Navoiyning insonparvarlik qarashlari misollar asosida ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: falsafa, madaniyat, taraqqiyot, YUNESKO, bunyodkorlik, insonparvarlik.

Markaziy Osiyo ma’naviy yuksalishlar taraqqiyotida ayniqsa, sharq uyg‘onish davrining ikkinchi bosqichi sifatida tan olingan Amir Temur va temuriylar davri ham mamlakatimiz tarixiy taraqqiyotida o‘chmas iz qoldirgan. Ayni bu yuksalishlar davrida Bahovuddin Naqshband, Xo‘ja Ahror Valiy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy, Mirzo Ulug‘bek, Ali Qushchi kabi yuzlab olimu fuzalolar etishib, mintaqaga madaniyati va ma’rifatining gullab-yashnashini yangi bosqichga ko‘tarib chiqishdi.

Buning asosiy sababi esa, Amir Temurning davlat va jamiyatni ma’nan yuksaltirish borasida olib borgan izchil siyosati va bunyodkorlik faoliyatiga bergen e’tiborining yorqin ifodasıdir. Bu davr xalqimiz ma’naviy yangilanishlarining oltin davri sifatida, milliy madaniyatimizning taraqqiyoti va barqaror rivojlanishiga ulkan hissa qo‘shdi.

MUNDARIJA

J.Sh. Nosirov. Kirish so‘zi.....	3
D.N. Mustafayeva. Amir Temurning taraqqiyotga qo‘shgan ulkan hissasi.....	5

1-SHO‘BA. AMIR TEMUR FAOLIYATINING INSONIYAT TARIXIDA TUTGAN O‘RNI

Sh.A. Hayitov. Sohibqiron Amir Temur va Zahiriddin Muhammad Bobur.....	8
М.З. Орзиев, К.М. Зайниев. Амир Темур давлати вужудга келишида Бухоро воҳасининг ўрни ва аҳамияти.....	14
M.I. Abdullayeva, S.S. To‘rayeva. O‘zbek davlatchiligi tarixi boshqaruvi masalalarini qiyosiy o‘rganish (Amir Temur davri davlatchilik tizimi va boshqaruvi misolida).....	20
Sh.B. Alimova. Buyuk Sohibqiron Amir Temur hukmronligi davrida davlat boshqaruvi.....	25
Ж.Л. Латипов. Амир Темурнинг “Шарқ сиёсати” ва унда Шимолий Юань мўғулларининг ўрни.....	31
U.F. Xayrullayev. Amir Temur faoliyatining yevropaliklar tomonidan dastlabki e’tirofi.....	37
М.Х. Жумаева. Амир Темур сиёсатида давлат хавфсизлиги масаласи.....	41
M.R. Tojiyeva. Amir Temurning iqtisodiy siyosati.....	44
G.A. Baxromova. Amir Temur –adolat va g‘urur timsoli.....	49
С.Н. Кенжав. Хитой сари юришга тайёргарлик жараёнлари ёхуд Амир Темур ҳаётининг сўнгги кунлари.....	52
F.M. Shamsiyev. Amir Temurning insoniyat tarixida tutgan o‘rni va roli.....	57
D.X. Jalliyeva D.X. Amir Temurning harbiy tashkilotchiligi va sarkardalik mahorati.....	62
T.I. Raxmatov. Markaziy Osiyoning ijtimoiy-siyosiy hayotida Amir Temurning tutgan o‘rni.....	65

М.З. Орзиев, А.С. Наимова. Амир Темур ҳарбий юришлари даврида озиқ-овқат муаммосини ҳал қилиш тажрибасидан.....	68
М.З. Орзиев, М.А. Тўхтамишева. Амир Темур қўшинида қўрқоқлик ва хиёнат учун жазоланиш тартиби хусусида.....	72

2-SHO‘BA. AMIR TEMUR TARIXINI O‘QITISHDA YANGI PEDAGOGIK YONDASHUVLAR

Yu.H. Haydarov. Amir Temurning ona yurtni ulug‘lash borasidagi faoliyati – yoshlar uchun namuna maktabi.....	76
H.M. Kobilova. Amir Temur hayot yo‘lini tushuntirishda “individual dars” shakli orqali o‘quvchi faoliyatini faollashtirish asosida pedagogik texnologiyalarni qo‘llash samaradorligi.....	83
D.R. Sharopov. Amir Temur va temuriylar davri tarixshunosligi.....	88
D.T. Botirov. Amir Temur tarixini o‘qitishda yangi pedagogik yondashuvlar.....	92
G.A. Sodiqova. Buyuk Amir Temur – millat faxri.....	95
N.E. Fayziyeva. Amir Temur davlatining ramzlari.....	100
I.O. Ro‘ziyeva. Amir Temur – mohir diplomat.....	102
A.I. Safarov. Amir Temurni anglash – o‘zligimizni anglash demakdir.....	105
M.G‘. Jumayeva. Maktablarda temuriylar haftaligini o‘tkazish.....	108
Z.B. Muxammedova. Amir Temur faoliyatini o‘rganishda jahon tarixi manbashunosligi.....	112

3-SHO‘BA. TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRI MADANIYATI

K.J. Raxmonov. Amir Temur – ilm va fan homiysi.....	118
B.S. Turdiyev. Amir Temur va temuriylar davrida jamiyat ideosferasidagi o‘zgarishlar.....	121
M.Q. Oripova. Moziyga muhrlangan matonat.....	125
Н.А. Жумаева, Ш.Муюссаров. Мусулмон Ренессанси – шарқ тамаддуни жавоҳири.....	129
M.G‘. Jumayeva. Temuriylar davrida musiqa va tasviriy san’at.....	134

L.B. Sayidova. Amir Temur madaniyat va ilm-fan homiysi.....	137
N.N. Safarova. Amir Temur va temuriylar davri tarixi mavzularini yoritishda “Taxt” metodidan foydalanish.....	140
G.R. Yo‘ldosheva. Amir Temurning bunyodkorlik faoliyati.....	144
N.N. Raxmonova. Amir Temur davlati Rui Gonsalez de Klavixo nigohida.....	147
N.N. Rasulova. Temur va temuriylar davrida bunyodkorlik.....	151
M.N. Jo‘rayeva. Bunyodkor shajara.....	153
M.M. Gadoyeva, Sh.R. Hamroyeva. Badiiy adabiyotda Amir Temur obrazining talqin qilinishi.....	156
M.Sh. Amonova. Amir Temur – ilm-fan va madaniyat homiysi.....	158
M.M. Raximova. Amir Temur “Tuzuklar”i va ularning yoshlar tarbiyasidagi o‘rni.....	163
Sh.A. Fayziyeva. Amir Temur davrida ilm-fan va madaniyat.....	167
F.Nurullayeva. Buyuk Amir Temur siymosi va milliy ma’naviyat.....	171
K.J. Rahmonov, A.I. Shodiyev. Amir Temur Qur’oni va Turkiya-Buxoro aloqalari tarixiga nazar.....	174

4-SHO‘BA. YANGI O‘ZBEKISTON “UCHINCHI RENESSANS” OSTONASIDA

Yu.H. Haydarov. “Uchinchi Renessans”ning mustahkam poydevorini yaratishda muhim omil.....	178
F.X. Utayeva. Buxoro shahrida zamonaviy to‘qimachilik sanoatini rivojlantirish masalalari.....	184
M.M. Gadoyeva. Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida Amir Temur o‘gitlariga amal qilishning ahamiyati.....	187
D.M. Rakhmonova. “Yangi O‘zbekiston” strategiyasining bosh maqsadi.....	191
L.N. Ergasheva. “Yangi O‘zbekiston” – yangicha dunyoqarash.....	197
J.T. Karimov. “Uchinchi Renessans” davriga zamin yaratgan Buxoro ma’rifatparvari.....	201

M.G. G‘ulomova. Yuksak ma’naviyatli yosh avlod – “Uchinchi Renessans” bunyodkori.....	206
D.Q. Akhmedova, F.Sh. Ergasheva. “Uchinchi Renessans”ni bunyod etishda pedagoglarning o‘rni va roli.....	211
M.Maqsudjonova, Sh.Gulshanova. Yangi O‘zbekistonda farzand tarbiyasi va umuminsoniy qadriyatlar.....	215
М.М. Гадаева, М.К. Алиева. Амир Тимур – основатель великого государства.....	219
Z.Z. Bakayev, T.O. Avezov. Yangi O‘zbekiston – porloq kelajak sari qadamlar.....	223
R.R. Raxmatov. Millatlararo totuvlik va diniy bag‘rikenglik o‘zbek xalqining yuksak qadriyatidir.....	226